

1E BESTUURSRAPPORTAGE 2023

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
INLEIDING	3
PROGRAMMA 1: FYSIEKE LEEFOMGEVING	10
Thema I: Ruimtelijke ontwikkeling	10
Thema II: Openbare ruimte	16
Thema III: Wijkgericht werken	19
PROGRAMMA 2: ECONOMIE, WERK EN ONTWIKKELING	21
Thema I: Economische ontwikkeling en werkgelegenheid	21
Thema II: Recreatie en toerisme	23
PROGRAMMA 3: SOCIALE LEEFOMGEVING	25
Thema I: Inkomen	25
Thema II: Sociaal domein - Participatie en re-integratie	27
Thema III: Sociaal domein - WMO	28
Thema IV: Sociaal domein - Jeugd	32
Thema V: Onderwijs en ontwikkeling	34
Thema VI: Sport	36
Thema VII: Cultuur	37
Thema VIII: Welzijn	38
PROGRAMMA 4: BURGER EN BESTUUR	44
Thema I: Dienstverlening (extern)	44
Thema II: Burger en samenwerking	45
Thema III: Veiligheid samenleving	47
PROGRAMMA 5: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN	50
Thema I: Treasury	50
Thema II: OZB en belasting overige	50
Thema III: Uitkeringen gemeentefonds en algemeen	50
PROGRAMMA 6: BEDRIJFSVOERING	52
Thema I: Dienstverlening (intern)	52
Thema II: Security & informatiebeveiliging	52
Thema III: Middelen	52
Thema IV: Advisering en detachering	52
Thema V: Bedrijfsvoering algemeen	52
VOORTGANG RISICO'S	55
BIJLAGEN	57

Inleiding

Algemeen

Voor u ligt de 1e bestuursrapportage van 2023 die is opgezet als een afwijkingenrapportage met peildatum 1 mei 2023. In het najaar van 2022 is de Programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 opgesteld die u in november 2022 heeft vastgesteld. Via de bestuursrapportage rapporteert het college over de voortgang van de uitvoering van doelstellingen uit de Programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 en licht het college de afwijkingen nader toe.

In de programma's zijn de doelstellingen en inspanningen/acties van de gemeente opgenomen en middels een stoplichtmodel rapporteert het college over beleid. De drie kleuren voor de realisatie van beleid op inhoud en planning betekenen het volgende:

- Groen: doel is gerealiseerd of verloopt conform prognose begroting;
- Oranje: realisatie doel conform prognose begroting is onzeker en/of bijsturing beleid is gewenst;
- Rood: realisatie doel verloopt niet conform prognose begroting.

De 'groene' doelen worden nog wel opgenomen in de bestuursrapportages, maar worden verder niet toegelicht. Dit verloopt immers conform prognose begroting. Alleen de oranje en rode doelen worden toegelicht. Zie RIB 7 maart 2023.

De bestuursrapportage geeft per programma ook inzicht in de (verwachte) financiële meen- en tegenvallers. Deze financiële afwijkingen zijn per programma in een tabel opgenomen. In de rapportage hebben wij in principe alleen de financiële afwijkingen van € 25.000,- en hoger opgenomen. Voor de toelichtingen op de afwijkingen verwijzen we u graag naar de toelichtingen zoals die zijn opgenomen bij de diverse programma's.

Daarnaast worden u in deze bestuursrapportage de afwijkingen van de risico's voorgelegd. Om de leesbaarheid van de rapportage te vergroten kunt u de lijst van afkortingen raadplegen. De meest voorkomende afkortingen binnen de Planning & Control documenten zijn hier opgenomen.

Investeringskredieten

De Raad wordt voorgesteld om de volgende investeringsbedragen beschikbaar te stellen:

Extra investering voor verduurzaming voertuigen wijkservice € 42.500 (2022), € 18.000 (2023), € 39.750 (2024) en € 125.300 (2025), zie raadsvoorstel 05-10-2021:

Per abuis is de besluitvorming op de bovenstaande extra investering voor 2023 e.v., zoals opgenomen in de 1e bestuursrapportage 2022, niet verwerkt in het meerjareninvesteringsplan (MIP) 2022-2025. Voorgesteld wordt om voor 2023 € 18.000 beschikbaar te stellen.

Veenraadschapsarchief (€ 60.800)

Voor de restauratie van het Veenraadschapsarchief wordt een krediet aangevraagd van € 60.800. Het Waterschap Vallei-Veluwe zal een bijdrage leveren van € 10.000. De netto investering voor de gemeente Veenendaal bedraagt € 50.800 en wordt afgeschreven in 15 jaar.

Tot aan de verzelfstandiging van Veenendaal in 1795 fungeerde het Veenraadschap als een dagelijks bestuur in het dorp, waardoor het archief veel informatie bevat over de ontwikkeling van Veenendaal vanaf 1546 tot 1795. Over deze periode zijn geen andere archieven bewaard gebleven. Het doel van deze restauratie is om te voorkomen dat een groot deel van de geschiedenis van Veenendaal verloren gaat. Daarnaast verplicht de Archiefwet ons in algemene zin tot een zorgvuldig beheer van de archiefbescheiden. Als de restauratie gerealiseerd is hoeft ervoor een lange periode geen aandacht meer worden besteed aan het

Veenraadschapsarchief. Dit te restaureren stuk archief zal ook scanklaar worden gemaakt zodat dit kan worden gescand als hier vraag naar is. Na de restauratie van het laatste deel van het Veenraadschapsarchief is het gehele archief gerestaureerd en weer toekomst bestendig. De kapitaallasten van deze investering, ± € 4.200 worden gedekt binnen de bedrijfsvoeringsbudgetten en zijn in deze rapportage verwerkt.

Kostenstijging MIP 2023 Voorziening riolering, stelpost loon en prijzen

Als gevolg van de uitzonderlijk hoge inflatie in 2022 zijn de kosten extreem gestegen. We merken dat er veel hogere prijzen worden gevraagd door de contractanten. De index voor Grond- weg- en waterbouw blijkt in 2022 13,7% te zijn. Hiermee is geen rekening gehouden in het MIP. Voorgesteld wordt om het MIP in 2023 te verhogen met 13,7%. De kapitaallasten van de ophoging zullen structureel verwerkt worden in deze bestuursrapportage. Het betreft een budgetneutrale mutatie omdat we reeds bij het opstellen van de programmabegroting rekening hebben gehouden met deze stijging en hier een reserve voor hebben opgenomen. De kapitaallasten voor riolering worden ten laste van de voorziening gebracht.

Onderwerp	Bedrag begroot	Ophoging
Groen in de openbare ruimte (IPB) 2023	€ 502.500,-	€ 68.843,-
Reconstructie Speelplaatsen 2023	€ 450.000,-	€ 61.650,-
Reconstructie openbare ruimte (IPB) 2023	€ 4.550.000,-	€ 623.350,-
Vervanging materieel 2023	€ 54.000,-	€ 7.398,-
Vervanging openbare verlichtingen armaturen	€ 280.000,-	€ 38.360,-
Rioleringsplan 2023	€ 3.438.000,-	€ 471.006,-
Totaal	€ 9.274.500,-	€ 1.270.607,-

Vervangen toegangssystemen van de binnensportlocaties (€ 170.207,-)

De toegangssystemen van de binnensportlocaties worden aangestuurd middels een IT Module. Eind 2022 heeft de leverancier Vconsyst aangegeven dat zij per 1 januari 2024 stopt met het ondersteunen van deze IT module. Het gevolg hiervan is dat de toegangssystemen van de binnensportaccommodaties niet meer zullen werken. Ook de koppeling met de website is dan niet meer mogelijk.

Sportservice Veenendaal (SSV) heeft hier inmiddels op voorgesorteerd en wil de toegangspoorten en bijbehoren deze zomer ombouwen. Dit wil men graag in deze zomer doen, zodat vanaf het volgende school/sportseizoen het nieuwe systeem werkt. De kosten hiervoor bedragen in totaal ca. € 300.000,- en zijn niet begroot. Op basis van de huidige demarcatieafspraken tussen gemeente en Sportservice dient de gemeente een deel van de

kosten (ad € 170.207,-) voor zich te nemen. Dit gaat over de vervanging van het toegangssysteem, het ombouwen van de lockers, tourniquets, kassa en kiosk.

Onderwijshuisvesting IKC SO/SBO/PO en IKC Dragonder-Zuid (€ 1.719.000)

Als gevolg van het Raadsvoorstel Onderwijshuisvesting Veenendaal-Oost moeten nog 2 voorbereidingskredieten worden vastgesteld.

Vooruitlopend op de voorgenomen investeringen in 2025 moeten de nodige werkzaamheden worden voorbereid. Hiervoor worden voorbereidingskredieten gevraagd namelijk € 987.000,- voor IKC SO/SBO/PO en € 732.000,- voor IKC Dragonder-Zuid.

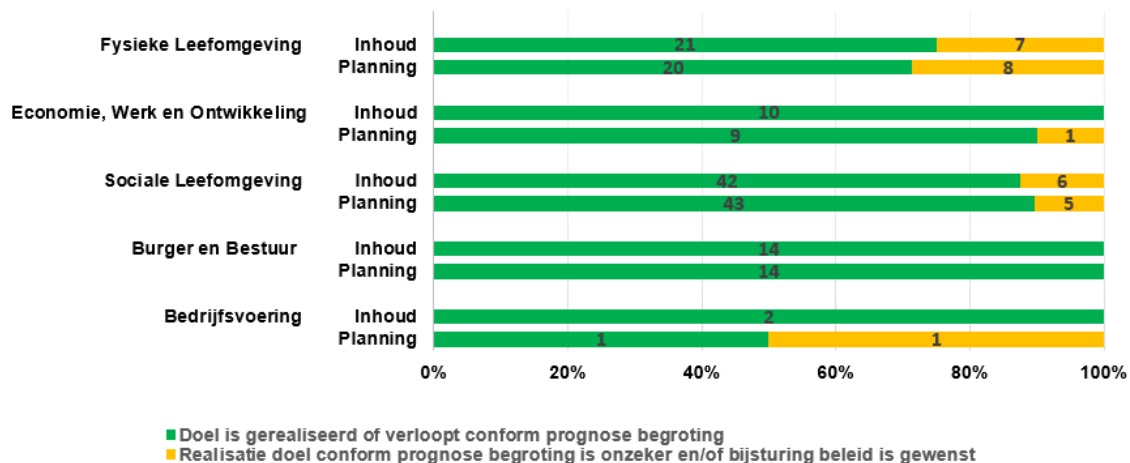
Deze investeringen maken tegelijkertijd onderdeel uit van de integrale afweging. Wanneer de raad hierbij een andere keuze maakt met betrekking tot de onderwijshuisvesting dan komen deze voorbereidingsinvesteringbudgetten, al dan niet gedeeltelijk, te vervallen. Gezien de urgentie van de situatie stelt het college toch voor om deze voorbereidingsinvesteringbudgetten ter beschikking te stellen om niet al op dit moment vertraging in de realisatie van de scholen op te lopen. Uiteraard kan de raad hier een andere afweging in maken.

Saldo 1e bestuursrapportage 2023

Uiteindelijk resulteert deze 1e bestuursrapportage 2023 (na verwerking van de mutaties in de bestemmingsreserves) in een negatief saldo van € 4.993.000,- voor 2023. Voorgesteld wordt dit resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

Het raadsvoorstel bij de bestuursrapportage bevat een begrotingswijziging waarin we de financiële over- en onderschrijdingen aan u voorleggen.

Samenvatting beleidsmatige verantwoording 1e bestuursrapportage 2023

Financieel vertrekpunt

Het financieel vertrekpunt voor deze rapportage is de Programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026. Vervolgens zijn de meerjarige gevolgen van de aangenomen amendementen bij deze Programmabegroting en de structurele effecten vanuit de 3e Bestuursrapportage 2022 meegenomen bij de bepaling van het vertrekpunt. De effecten van de septembercirculaire 2022 zijn voor het jaar 2023 in deze rapportage verwerkt en de effecten vanuit de decembercirculaire 2022 zijn voor de jaren 2023 tot en met 2026 in deze rapportage opgenomen.

bedragen x € 1.000,-	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Saldi Programmabegroting 2023-2026	160	2.321	4.013	-10.100
Saldi septembercirculaire 2022	-	-	-	3.369
Saldi 3e bestuursrapportage 2022	-	-	-	-
Saldi decembercirculaire 2022	-	-	-	-
Verrekening saldo Programmabegroting 2023-2026 met de algemene reserve	-160	-	-	-
Amendementen Programmabegroting 2023-2026	-	-58	-53	-3
Saldo voor 1e bestuursrapportage 2023	0	2.263	3.960	-6.734

Financiële effecten 1e bestuursrapportage 2023

In onderstaand overzicht vindt u de totaalbedragen voor de jaren 2023 tot en met 2026 van de financiële effecten c.q. ontwikkelingen zoals ze in deze rapportage zijn opgenomen.

In de bestuursrapportage hebben we een splitsing aangebracht tussen:

- financiële ontwikkelingen (afwijkingen) die effect hebben op het begrotingssaldo; deze ontwikkelingen zijn opgenomen en toegelicht bij de diverse programma's;
- budgettair neutrale afwijkingen; deze ontwikkelingen (die geen effect hebben op het begrotingssaldo, maar wel programma overschrijdend kunnen zijn) zijn opgenomen in bijlage 1.
- In het gepresenteerde financieel overzicht hieronder zijn structurele gevolgen van ontwikkelingen die zich in 2023 voordoen opgenomen. Het gaat concreet om ontwikkelingen die zich binnen het bestaande beleid voordoen. De structurele gevolgen worden opgenomen in de Kadernota 2024-2027. In bijlage 2 vindt u een overzicht van deze structurele mutaties.

Financiële effecten voor 2023

Op basis van deze rapportage laat het begrotingsjaar 2023 een verwacht negatief saldo zien van € 4.993.000,-. De grootste afwijkingen die van invloed zijn op dit resultaat betreffen jeugdzorg (€ 3.700.000,- nadeel), toename aantal bezwaar- en beroepschriften OZB (€ 634.000 nadeel), verhoging WOZ-waarden algemene uitkering (€ 456.000 nadeel) en service en onderhoud ICT-budget (€ 230.000 nadeel). Voorgesteld wordt om het nadeel van € 4.993.000,- te onttrekken aan de algemene reserve.

Financiële effecten voor 2024-2027

In de rapportage worden meerdere financiële ontwikkelingen gemeld die van invloed zijn op het meerjarenperspectief 2023-2026. U vindt deze ontwikkelingen terug bij de diverse programma's. Per saldo is sprake van de volgende afwijkingen: € 240.000 nadelig in 2024, € 193.000 nadelig in 2025 en € 176.000 nadelig in 2026. Het financieel perspectief na deze bestuursrapportage laat een positief saldo zien van € 2.023.000 in 2024, een positief saldo van € 3.767.000 in 2025 en een negatief saldo van € 6.910.000 in 2026.

Bedragen x €1.000

Financieel overzicht (bedragen x € 1.000)	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten	4.960	349	265	183
Baten	-325	-8	-13	-21
A. Saldo van baten en lasten 1e bestuursrapportage 2023	-5.285	-356	-278	-204
Onttrekkingen	292	116	85	27
B. Mutaties reserves 1e bestuursrapportage 2023	292	116	85	27
Totaal 1e bestuursrapportage 2023 (A+B)	-4.993	-240	-193	-176

Financieel perspectief na verwerking 1e bestuursrapportage 2023

bedragen x € 1.000,-	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Saldo voor 1e bestuursrapportage 2023	0	2.263	3.960	-6.734
Totaal 1e bestuursrapportage 2023	-4.993	-240	-193	-176
Financieel perspectief na 1e bestuursrapportage 2023	-4.993	2.023	3.767	-6.910

Samenvatting financiële afwijkingen 1e bestuursrapportage 2023

Hieronder vindt u de financiële afwijkingen per programma.

Bedragen x €1.000

Programma	Raming 2023				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Storting	Saldo
1 Fysieke Leefomgeving					
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	0	0	87	0	87
0.3A - Beheer overige gebouwen en gronden	0	5	0	0	5
2.1A - Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0
2.2B - Parkeren	0	0	0	0	0
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0
6.1D - Samenkracht en burgerparticipatie	0	-14	0	0	-14
7.5C - Begraafplaatsen	0	0	0	0	0
8.1A - Ruimtelijke Ordening	36	0	0	0	-36
Totaal 1 Fysieke Leefomgeving	36	-9	87	0	42
3 Sociale Leefomgeving					
4.2A - Openbaar basisonderwijs	0	-5	0	0	-5
5.1A - Sportbeleid en activering	23	0	0	0	-23
5.2A - Sportaccommodaties	0	16	0	0	16
5.3A - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	-39	0	0	-39
6.1A - Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0
6.1B - Samenkracht en burgerparticipatie	-110	0	0	0	110
6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	202	0	0	0	-202
6.2B - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	13	0	0	13
6.3C - Inkomensregelingen	87	0	0	0	-87
6.3D - Inkomensregelingen	9	0	0	0	-9
6.3E - Inkomensregelingen	2	0	0	0	-2
6.4 - WSW en beschut werk	-69	0	0	0	69
6.72A - Jeugdhulp begeleiding	469	0	0	0	-469
6.72B - Jeugdhulp behandeling	664	0	0	0	-664
6.72C - Jeugdhulp dagbesteding	334	0	0	0	-334
6.73A - Pleegzorg	358	0	0	0	-358
6.73B - Gezinsgericht	183	0	0	0	-183
6.73C - Jeugdhulp met verblijf overig	221	0	0	0	-221
6.74A - Behandeling GGZ zonder verblijf	833	0	0	0	-833
6.74B - Crisis/LTA/GGZ-verblijf	117	0	0	0	-117
6.74C - Gesloten plaatsing	30	0	0	0	-30
6.82A - Jeugdreclassering	259	0	0	0	-259
6.82B - Jeugdreclassering	30	0	0	0	-30
Totaal 3 Sociale Leefomgeving	3.641	-16	0	0	-3.657
4 Burger en Bestuur					
0.10D - Mutaties reserves Burger en Bestuur	0	0	63	0	63
0.1A - Bestuur	51	0	0	0	-51
0.1B - Bestuur	26	25	0	0	-1
0.2 - Burgerzaken	63	0	0	0	-63
1.1B - Crisisbeheersing en Brandweer	0	0	0	0	0
Totaal 4 Burger en Bestuur	139	25	63	0	-51
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien					
0.5 - Treasury	0	51	0	0	51
0.61 - OZB-woningen	634	0	0	0	-634
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	-456	0	0	-456
Totaal 5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	634	-405	0	0	-1.039
6 Bedrijfsvoering					

Programma	Raming 2023				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
0.10F - Mutaties reserves Bedrijfsvoering	0	0	143	0	143
0.4A - Overhead (interne dienstverlening)	230	0	0	0	-230
0.4C - Overhead (interne dienstverlening)	61	0	0	0	-61
0.4J - Overhead (A&A)	0	0	0	0	0
0.4L - Overhead (P&O)	0	0	0	0	0
0.4N - Overhead (Vastgoed)	0	-15	0	0	-15
0.4P - Overhead (Strategie)	5	0	0	0	-5
0.4Q - Overhead (Belastingen)	72	0	0	0	-72
0.4R - Overhead (E&W)	0	95	0	0	95
0.4T - Overhead (MO)	0	0	0	0	0
9.901 - Algemeen Directie	143	0	0	0	-143
9.915 - Algemeen Beleid (MO)	0	0	0	0	0
9.916 - Algemeen WMO (Loket)	0	0	0	0	0
Totaal 6 Bedrijfsvoering	510	80	143	0	-287
Gerealiseerd resultaat	4.960	-325	292	0	-4.993

Prognose stand algemene reserve

Onderstaand vindt u de prognose van de stand van de algemene reserve. In deze prognose is nog geen rekening gehouden met het saldo van deze bestuursrapportage.

Stand algemene reserve (bedragen x € 1.000,-)	2023
Stand per 1/1	31.628
Mutaties Programmabegroting 2023-2026	381
Storting vanuit Projectenboek 2023	300
Resultaat Jaarstukken 2022	3.303
Prognose stand algemene reserve per 10-05-2023	35.612

Programma 1: Fysieke leefomgeving

Thema I: Ruimtelijke ontwikkeling

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. In regionaal verband de versterking van de woonfunctie in Veenendaal vormgeven (verstedelijingsstrategie).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. Voorbereiding van de toekomstige woonopgaven door het opstellen van business cases om de subsidietrajecten en de rijksbijdrage en daarmee de noodzakelijke vernieuwingsopgave zoals station Veenendaal-centrum veilig te stellen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.a.2. Aansluiting van de woonvisie bij de verstedelijkingstrategie, een programmlijn ontwikkelen en een monitor opzetten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het lukt voorlopig nog niet om een goede monitor te ontwikkelen. Dit komt voornamelijk door capaciteitsproblemen.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Door de gestegen bouwkosten en ook de gestegen hypotheekrente is het volledig realiseren van de woonambities steeds complexer aan het worden. Met name in het goedkope koopsegment en in de grotere appartementencomplexen levert dit knelpunten op. Deels door de betaalbaarheid (hoge bouwkosten) en deels door de verkoopsnelheid (voldoende voorverkoop halen).

Daarnaast lukt het door ICT-knelpunten voorlopig niet om een goede monitor te ontwikkelen.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b. Uitvoering geven aan de vraagstukken stikstofreductie en natuurherstel, in De (blauwe) hellen en samen met de regio voor het gebiedsproces Binnenveld.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. Uitvoering te geven aan complexe (ruimtelijke) vraagstukken, zoals het stikstofdossier. De belangen van Veenendaal behartigen in de regio Foodvalley, bij de provincie Utrecht en landelijke overheid.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.b.2. Uitwerking van de volgende fase in het gebiedsproces Binnenveld, gericht op stikstofreductie en natuurherstel als basis voor de ambitie meer landschap, meer stad uit de Verstedelijkingsstrategie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Doordat de doelstellingen voor het Binnenveld door de rijksoverheid nog niet zijn vastgesteld, komt het gebiedsproces onder druk te staan. We zijn nu aan het temporiseren in het gebiedsproces.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Doordat de doelstellingen voor het Binnenveld door de rijksoverheid nog niet zijn vastgesteld, komt het gebiedsproces onder druk te staan. We zijn nu aan het temporiseren in het gebiedsproces.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c. Het realiseren van voldoende betaalbare en geschikte woningen, zodat het woningaanbod aansluit bij de behoefte van onze inwoners (cf. vastgestelde woonvisie).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1. Uitvoering geven aan de plannen voor de bouw van woningen zoals afgesproken in de regionale plannen voor de verstedelijkingsstrategie in Foodvalley.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Voor 2023 wordt de oplevering van het geplande aantal woningen wel gehaald. Echter voor de iets langere termijn staan projecten / ontwikkelingen wel onder druk. Zie de toelichting elders op de gestegen bouwkosten en hypotheekrente. Maar ook netcongestie en stikstof spelen een steeds nadrukkelijker rol.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Voor 2023 wordt de oplevering van het geplande aantal woningen wel gehaald. Echter voor de iets langere termijn staan projecten / ontwikkelingen wel onder druk. Zie de toelichting elders op de gestegen bouwkosten en hypotheekrente. Maar ook netcongestie en stikstof spelen een steeds nadrukkelijker rol.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.d. Als uitvoering van de door de raad vastgestelde cultuurvisie, zet Veenendaal meer in op het behouden van het cultuurhistorisch erfgoed.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.d.1. Uitvoering geven aan, het behoud van het cultuurhistorisch erfgoed overeenkomstig de uitgangspunten van de Cultuurvisie.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.e. Veenendaal gaat verspilling van grondstoffen tegen, zet zich in voor het waardebehoud van grondstoffen en materialen en levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het beperken van broeikasgasemissies.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.e.1. Een (uitvoerings)impuls samen met inwoners, bedrijven, maatschappelijke instellingen en andere overheden door de landelijke en lokale doelstellingen te vertalen naar meetbare en op de uitvoering gerichte aanpak.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.e.2. Circulariteit en circulaire economie introduceren in de Veense samenleving en de werkorganisatie, een coördinatie van de circulaire initiatieven en met elkaar te werken aan een circulaire gemeente

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.e.3. In 2023 de basis te leggen voor het maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap en de gemeentelijke inkoopprocessen hierop af te stemmen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.e.4. Vanaf 2023 te bouwen met een toekomstige materiaalwaarde door op projectniveau vooraf te vast te stellen op welke wijze de circulaire ambities worden vormgegeven.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.e.5. Alleen maatschappelijk verantwoord investeren door de investeringsbeslissingen te beoordelen op basis van het milieurendement en Total Cost of Ownership.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We werken in 2023 aan een kader om afweging op basis van milieurendement te ontwikkelen. Daadwerkelijke implementatie van dit kader zal met name na 2023 plaatsvinden.

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.f. Veenendaal is in 2050 een energieneutrale gemeente, die hernieuwbare energie gebruikt en klimaatneutraal (CO₂-emissieloos) is. Groenpoort realiseren we als energieneutrale wijk.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.f.1. We stimuleren, ondersteunen en faciliteren inwoners bij het maken van de juiste keuzes om energie te besparen en de CO₂ uitstoot te beperken door inzicht te geven in mogelijkheden.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.f.2. In Dragonder-oost gaan we met inwoners aan de slag om de buurt aardgasvrij te maken.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.f.3. In de regio Foodvalley zetten we ons in om met de stakeholders in Veenendaal de RES 1.0 door te ontwikkelen naar de RES 2.0.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

RES Regio Foodvalley wil dit jaar nog geen herijking starten van RES 1.0: de ambitie lijkt nog bereikbaar. Beide provincies zijn een plan MER procedure gestart rondom zoeklocaties wind: mogelijk kan dat een onderbouwing zijn voor een RES 2.0. RES Regio Foodvalley werkt nu aan een voortgangsdokument dat op 1 juli bij het Nationaal Programma RES wordt ingeleverd.

Inhoud (indicator)

I.f.4. Het Integraal duurzaam vastgoedbeleidsplan voeren we uit door voor vier objecten een (ver)breed duurzaamheidsperspectief op te stellen, ontwikkeling van CO₂-voetprint te monitoren en nemen maatregelen om de CO₂-reductie doelen te halen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.f.5 Uitwerking van participatieaanpak voor bewoners in DEVO- en DEVOG-concessiegebied. We zorgen dat bewoners goed zijn geïnformeerd (transparantie) over de warmtelevering in hun buurt en daarin op nader te bepalen wijze kunnen participeren.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Deze toezegging/opgave geeft het college als opdracht aan DEVO Holding BV. DEVO zal dit gaan vertalen in het communicatie en participatiebeleid. In het reguliere overleg (aandeelhoudersvergaderingen) wordt dit thema aan de orde gesteld, in zowel aparte bijeenkomsten als in het reguliere overleg. De communicatie vanuit DEVO is in het eerste kwartaal geprofessionaliseerd. Er zijn diverse ontwikkelingen in de energiesector die van DEVO veel aandacht vragen. Naar verwachting wordt de participatie in de loop van 2023 opgepakt.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.g. De negatieve gevolgen van netcongestie te beperken door samen met de bedrijven te zoeken naar alle mogelijk oplossingen om de negatieve effecten van de congestie te verminderen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.g.1. Het samen met de bedrijven opzetten van een taskforce Netcongestie.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.g.2. Het inrichten en uitvoeren van netbeheer ten behoeve van de energievoorziening in Veenendaal.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema II: Openbare ruimte

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Een toekomstbestendige leefomgeving waarin het goed wonen en verblijven is.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. Het opzetten van een monitoringsinstrument als basis voor het maken van de juiste afweging voor een optimale inzet van de middelen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.a.2. In 2023 ronden we onze BOSS-pilots in Dragonder Noord en de wijk Pionier af. De resultaten, in de vorm van een wijkkaart presenteren wij in 2023. Deze resultaten vormen basis voor de aanpak in de jaren daarna.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De pilot in de Pioniersbuurt is verschoven naar Dragonder Oost vanwege de urgentie in laatstgenoemde wijk. De Pioniersbuurt wordt in 2024 opgepakt.

II.a.3. In 2023 ronden wij de input voor de Data top 15 af en gaan we over naar de beheerfase. In 2023 maken wij een start met het verzamelen en monitoren van data voor een optimaal gebruik van de openbare ruimte.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.a.4. Het opstellen van een Buurtvisiekaart waarin het ruimtebeslag van de ambities zoals de verstedelijkingsopgave, de energietransitie in beeld worden gebracht. In het Franse gat voeren we in 2023 de eerste pilot uit.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b. Een actueel integraal groenbeleid met een duidelijke visie op de hoofdgroenstructuur van Veenendaal.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1. Wij integreren en actualiseren ons bestaande, op delen versnipperde groenbeleid en nemen de input van regionale en provinciale overlegtafels hierin mee.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Verdere planning zal plaatsvinden nadat beleidsmedewerker is geworven.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

We richten onze personele bezetting erop in, zodat we capaciteit hebben om ons bestaande groenbeleid te kunnen actualiseren en integreren en daarbij de input van regionale en provinciale overlegtafels mee te nemen.

Hiervoor is recent een wervingsproces opgestart. We hopen uiterlijk in het derde kwartaal van 2023 hiervoor iemand geworven te hebben.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.c. Om de leefbaarheid, de economie te borgen en de groei van Veenendaal mogelijk te maken een visie op de duurzame mobiliteit, de bereikbaarheid van en de verkeersveiligheid in Veenendaal met een integraal uitvoeringsplan.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.c.1. We stellen in 2023 een Integraal mobiliteitsplan op.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De raad heeft via de agendacommissie besloten dat het Omgevingsprogramma Integrale Mobiliteit (OPIM) niet voor de zomer beeldvormend/consulterend kan worden behandeld. We streven om dit eind september / begin oktober 2023 te doen (is cyclus oktober).

Consequentie hiervan is dat dit plan qua oplevering met ruim een half jaar vertraagd naar het vierde kwartaal van 2024.

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.d. Veenendaal wil zich inzetten voor het waarde behoud van grondstoffen en materialen door het vrijkomende 'huishoudelijke afval' op een doelmatige wijze in te zamelen en zo weer in te zetten als grondstof.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.d.1. We brengen de blinde vlekken voor GF-e en oud papiervoorzieningen in beeld en voeren daarna gerichte (communicatie)acties om bewustwording over afvalscheiding te vergroten.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.e. Veenendaal bereidt zich voor op de klimaatverandering en is in 2050 klimaatadaptief en waterrobuust.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.e.1. In het eerste kwartaal 2023 ronden we onze klimaatstresstest af. Met deze stresstest worden de kritische locaties in Veenendaal duidelijk en komen de risico's in beeld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Opdrachtverlening voor klimaatstresstest vindt plaats in eerste helft van april 2023. Gelet op de samenhang met de watersysteemberekening van het Waterschap die nog onderhanden is heeft de klimaatstresstest nog niet kunnen plaatvinden.

Inhoud (indicator)

II.e.2. We starten op basis van deze stresstest een risicodialoog.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.e.3. In 2023 presenteren wij een onderzoek naar de mogelijkheden voor meer waterberging in Veenendaal en brengen wij de financiële consequenties hiervoor in beeld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit zal op basis van de klimaatstresstest gebeuren.

Inhoud (indicator)

Thema III: Wijkgericht werken

Voortgang doelen

Dit thema uit het begrotingsprogramma heeft geen doelstellingen uit de doelenboom.

Financiële ontwikkelingen Fysieke leefomgeving
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten				
0.3A - Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0
2.1A - Verkeer en vervoer	0	0	0	0
2.2B - Parkeren	0	0	0	0
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0
6.1D - Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0
7.5C - Begraafplaatsen	0	0	0	0
8.1A - Ruimtelijke Ordening	36	0	0	0
Totaal Lasten	36	0	0	0
Baten				
0.3A - Beheer overige gebouwen en gronden	5	0	0	0
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0
6.1D - Samenkracht en burgerparticipatie	-14	0	0	0
Totaal Baten	-9	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-45	0	0	0
Onttrekkingen				
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	87	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	87	0	0	0
Saldo mutaties reserves	87	0	0	0
Totaal 1e bestuursrapportage	42	0	0	0

Toelichting financiële ontwikkelingen

Lasten

8.1A - Ruimtelijke Ordening (nadeel € 36.000)

In 2021 is een tweetal planschade verzoeken ontvangen, deze verzoeken zijn begin 2023 afgerond. De planschadeverzoeken zijn toegekend, de kosten worden geraamd op totaal € 36.000. Dit bedrag is inclusief de kosten van dwangsom en de wettelijke rente vanaf de datum van het indienen van het planschadeverzoek.

Reservemutaties

Egalisatiereserve afvalverwijdering en -verwerking (voordeel € 87.000)

Sinds september 2022 heeft de minister de mogelijkheid geboden om ruimere normen te hanteren voor het vermogen van de belastingplichtige bij de kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Hierdoor krijgen meer mensen met een laag inkomen en een klein vermogen ook recht op kwijtschelding. In Veenendaal gaat het om circa 250 inwoners. De extra last van afgerond € 98.000,- die de toepassing hiervan veroorzaakt in 2023 brengen we voor het overgrote deel ten laste van de egalisatiereserve afvalstoffenverwijdering en -verwerking (afgerond € 87.000) en de voorziening riolering (afgerond € 9.000). Vanaf 2024 kunnen we de extra lasten dekken door deze in de tarieven te verwerken. Het deel hondenbelasting (afgerond € 2.000) zal ten laste van de algemene middelen gebracht worden.

Risico's / ontwikkelingen Fysieke leefomgeving

Huishoudelijk afval

Rondom het taakveld huishoudelijk afval speelt een aantal ontwikkelingen:

Vuilverwerking door AVU

Doordat de werkelijke tarieven van (grof) huishoudelijk afval en gft enigszins lager blijken te zijn dan de begrote tarieven, wordt een besparing van € 23.000 op de kosten verwacht (bij gelijk hoeveelheden).

Afvalvergoedingen

Wanneer de in 2022 ingezette daling van de papierprijs en de daling van de ingezamelde hoeveelheid zich in 2023 voortzetten, kan de totale papieropbrengst in 2023 € 95.000 lager uitvallen.

Deze ontwikkelingen worden in de derde bestuursrapportage in de begroting verwerkt.

Bouwleges

Er is nu nog geen goede inschatting te maken van de legesinkomsten 2023. Aangezien de werkvoorraad vooral bestaat uit kleine plannen, is de verwachting dat de geraamde inkomsten niet volledig worden gerealiseerd. In de volgende bestuursrapportage kan een realistische prognose worden opgenomen.

Programma 2: Economie, Werk en Ontwikkeling

Thema I: Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. Veenendaal is een aantrekkelijke stad om te werken en ondernemen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. We stimuleren en faciliteren startende ondernemers door o.m. organiseren van een jaarlijks startersevent en het informeren en ondersteunen van starters bij vragen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b. Behouden en uitbreiden werkgelegenheid voor Veenendaal.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. We faciliteren en ondersteunen bestaande ondernemers door inzet van onze accountmanager, periodieke overleggen met het bedrijfsleven, investeren in bereikbaarheid, coördineren van ondernemersvraagstukken.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c. Samen met de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU) intensiveren we de bedrijventerreinen waardoor er een hogere verdichtingsgraad ontstaat ofwel meer mensen kunnen werken op een m².

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1. Bedrijventerreinen, kantoorlocaties en binnenstad worden aantrekkelijker gemaakt in 2023, gericht op een optimaal vestigings- en investeringsklimaat.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.c.2. We voeren de Visie Bedrijventerreinen uit met specifieke aandacht voor handhaven bedrijvigheid, optimaal ruimtegebruik en stimulering duurzaamheid en circulariteit in 2023.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Door externe factoren is er oponthoud in de verdere ontwikkeling van bedrijventerreinen. Denk daarbij aan het ontbreken van bouwgrond en problemen rondom netcongestie, waardoor verduurzamingsprojecten stagneren.

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.d. ICT Campus faciliteert regionale samenwerkingen tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.d.1. We geven uitvoering aan het programma ICT Campus waarbij we het acquisitieplan voor ICT-bedrijven actualiseren.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.e. We willen uitbreiding van het aantal bedrijventerreinen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.e.1. In samenspraak met provincie Utrecht, regio Foodvalley en met de Groene Metropool onderzoeken we welke uitbreidingslocatie voor bedrijventerreinen mogelijk zijn.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.f. Veenendaal is een aantrekkelijke stad om te wonen, werken en leven.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.f.1. We geven uitvoering aan het programma Vitale Binnenstad met aandacht voor een divers pallet aan functies, toegankelijkheid, vergroening en verduurzaming, innovaties en versterking van de uitvoeringsstructuur.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.f.2. We werken aan de branding van Veenendaal via #ditsiveenendaal: Door middel van het Merk Veenendaal zetten we Veenendaal op de kaart als een aantrekkelijke stad om te wonen, werken en leven.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema II: Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Veenendaal heeft een aantrekkelijke binnenstad waar bezoekers uit de regio en toeristen graag op bezoek komen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. Via het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) zetten we (de binnenstad van) Veenendaal en de ons omringende regio op de kaart.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b. Veenendaal is beter verbonden met het groene ommeland waardoor bewoners uit Veenendaal gemakkelijk de natuur kunnen intrekken en toeristen die in de regio verblijven, ook Veenendaal aandoen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1. We investeren in het verbinden en uitbreiden van fietsroutes en wandelnetwerken en het vergroten van het gebruik van de (omliggende) recreatieve voorzieningen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Financiële ontwikkelingen Economie, Werk en Ontwikkeling
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Totaal 1e bestuursrapportage	0	0	0	0

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

N.v.t.

Risico's / ontwikkelingen Economie, Werk en Ontwikkeling

Arbeidsmarktontwikkelingen

Uit de cijfers en informatie van het UWV blijkt dat de spanning op de arbeidsmarkt in de regio Foodvalley enigszins afneemt. Het aantal WW-uitkeringen daalde verder in het vierde kwartaal van 2022. Tegelijkertijd nam het aantal openstaande vacatures af. Dat betekent niet dat de personeelstekorten voorbij zijn, de arbeidsmarkt in onze regio is nog steeds zeer krap.

Vanaf april 2023 moeten ondernemers echt beginnen met het afbetalen van de belastingschuld die ze in coronatijd hadden opgebouwd. Er bestaat daarmee een kans dat er een toename komt van het aantal faillissementen en bedrijfsbeëindigingen. De lokale impact is lastig in te schatten.

Een continu aandachtspunt in onze arbeidsmarktregio Foodvalley is het realiseren van een goede aansluiting tussen vacatures en beschikbare kandidaten. Hierbij gaat het om de afstemming tussen de flexibiliteit van werkgevers om functieprofielen aan te passen, en vervolgens het kunnen aanbieden van kandidaten die hier in grote mate aan kunnen voldoen. In de regio worden verschillende projecten geïnitieerd om deze aansluiting te versterken, waarbij ook nieuwe groepen inwoners worden benaderd. Bij dit laatste gaat het in grote mate om het zogenaamde onbenutte arbeidspotentieel. We onderzoeken op welke wijze we deze groep beter in beeld kunnen krijgen.

Programma 3: Sociale leefomgeving

Thema I: Inkomen

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning (MD10).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1 Onrechtmatig gebruik van ondersteuning in het sociaal domein voorkomen we of sporen we op en pakken we aan. Dit plan heeft betrekking op het gehele sociaal domein, dus op PW, WMO en Jeugd.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.a.2. Financiële kaders vormen geen belemmering voor integraal werken.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. Veenendalers nemen meer deel aan de samenleving.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.b.2 In de gemeente Veenendaal is het aantal inwoners met problematische schulden lager dan landelijk gemiddeld.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.b.3 Het traject naar een schuldenvrije toekomst (d.m.v. een schuldregeling) komt eerder tot stand dan het landelijke gemiddelde.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c Verbinding versterken als dit een positief effect heeft op kwaliteit, financiën en/of organisatie (MD08).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1 In 2023 is een integrale werkwijze sociaal domein binnen de gemeente en tussen gemeentelijke partijen en externe partijen gerealiseerd.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.d De gemeente neemt bij voorkeur een faciliterende rol aan om de rol van inwoners en de kracht van de samenleving te stimuleren (MD09).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.d.1 De deskundigheidsbevordering tussen uitvoerende partijen in het sociaal domein is gefaciliteerd.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema II: Sociaal domein - Participatie en re-integratie

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a Meer mensen vinden een plek op de arbeidsmarkt (MD05).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1 Er is sprake van een doorlopende lijn arbeidsparticipatie in samenwerking met onze partners.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.a.2 We realiseren in 2023 de kwantitatieve doelstellingen m.b.t. de Participatiewet (in- en uitstroom).

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.a.3 De samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt is versterkt.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.a.4 We implementeren de maatregelen uit het wetsvoorstel Uitvoeren Breed Offensief.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De wijzigingen in paragraaf 4.1 en de vervallenverklaring van paragraaf 4.2 van de Integrale Verordening Sociaal Domein worden in november 2023 voorgelegd aan de gemeenteraad. Dat betekent dat de verordening later wordt vastgesteld dan de inwerkingtreding van de wet Uitvoering Breed Offensief (1 juli 2023). De vertraging komt door de late beschikbaarheid van de modelverordening vanuit de VNG en door de noodzaak om als Arbeidsmarktregio Foodvalley de gemeentelijke verordeningen op elkaar af te stemmen, zodat de daarin beschreven werkgeversinstrumenten op dezelfde wijze worden aangeboden. Voorgesteld wordt de verordening met terugwerkende kracht per 1 juli 2023 vast te stellen. De vertraging heeft daardoor geen nadelige gevolgen voor onze inwoners. Waar noodzakelijk kunnen we maatwerk bieden.

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1 Inburgeraars die als nieuwe Veenendalers worden opgenomen in de samenleving, doen daadwerkelijk mee.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Door personeelstekort bij de taalschool zijn er wachtlijsten ontstaan. We blijven de aanpak hiervan kritisch volgen. Een aanpak voor de inburgeraars in de Z-route wordt in het tweede helft van 2023 vastgesteld. Een andere invulling van het onderdeel maatschappelijke begeleiding wordt in de tweede helft van 2023 gerealiseerd.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Als gevolg van een tekort aan taaldocenten en onvoldoende vrijwilligers bij onze contractpartners loopt het inburgeringsproces nog niet optimaal. Dit is een regionaal probleem.

Thema III: Sociaal domein - WMO

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.a. We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.a.1 In 2023 is de sturing op aanbieders vergroot.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.a.2. In 2023 treffen we de voorbereidingen om de WAMS (wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein) die per 1 januari 2024 van kracht wordt te implementeren.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.b Ondersteuning meer op maat voor wie dat nodig heeft.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.b.1. Er zijn innovatieve ondersteuningsmogelijkheden samen met de uitvoerende partijen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.b.2 We continueren de zorg voor personen met verward gedrag en de taken van de WvGGZ.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.b.3 Het aantal meerderjarigen dat begeleiding ontvangt waar behandeling passender is, is afgenomen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.c Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.c.1 Veenendalers wonen zo lang mogelijk thuis.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.c.2. In 2023 wordt onderzoek gedaan naar de wenselijkheid en haalbaarheid van een gemeente-brede, integrale visie op diversiteit en inclusie.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.d Inwoners willen meer voor- en met elkaar doen (MD03).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.d.1 Mantelzorgers blijven actief met passende ondersteuning om overbelasting te voorkomen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.d.2. In 2023 wordt er een regionale logeervoorziening gerealiseerd zodat mantelzorgers hun taken met beter welbevinden blijven uitvoeren.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.e De gemeente neemt bij voorkeur een faciliterende rol aan om de eigen rol van inwoners en kracht van de samenleving te stimuleren (MD09).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.e.1 De stijging van het aantal maatwerkvoorzieningen is niet hoger dan de landelijke groeitrend.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.f. Verder versterken opvoed- en opgroei-klimaat (MD02).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.f.1. Vroegtijdige interventies bij opvoed-, financiële, woon- en/of psychosociale gezondheidsvraagstukken, om zo problematische vraagstukken (en dus maatwerkvoorzieningen) te voorkomen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.g Vroeger signaleren en handelen en dit dichtbij de inwoner organiseren (MD04) .

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.g.1. Preventie draagt bij aan een gezondere leefstijl en we geven uitvoering aan het preventieakkoord.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.g.2. We integreren het thema gezondheidsverschillen in nieuw te ontwikkelen gezondheidsbeleid in 2023.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.g.3. We geven uitvoering aan het lokaal preventieakkoord Veenendaal middels het opzetten van een preventienetwerk en uitvoering van erkende interventies voor een gezonde leefstijl (zoals de Gezonde School aanpak en Stevig Ouderschap).

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema IV: Sociaal domein - Jeugd

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.a Verder versterken opvoed- en opgroeiklimaat (MD02).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.a.1 Jeugdigen groeien gezond en veilig op; we stimuleren en ondersteunen ouders om te zorgen voor een gezonde ontwikkeling van kinderen en een veilig opgroei- en opvoedklimaat.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.b Ondersteuning meer op maat voor wie dat nodig heeft (MD06).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.b.1 In 2023 hebben we ambulante jeugdhulp ingezet waar nodig, en beheersen we onze kosten.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

We zien dat de kosten op ambulante jeugdhulp in 2022 zijn gestegen, en deze kosten zien we doorstijgen in 2023. We nemen hierop additionele maatregelen in 2023 met als doel de stijging op ambulante jeugdhulp om te buigen. We gaan op casusniveau in gesprek met aanbieders van ambulante jeugdhulp waar moeilijk te verklaren stijging heeft plaatsgevonden in 2022. Wel zien we b dat begeleiding in 2022 sterker is gestegen dan behandeling. Dit kan duiden op afschaling binnen de ambulante hulp.

IV.b.2 In 2023 hebben we jeugdhulp met verblijf ingezet waar nodig, en beheersen we onze kosten.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

We zien vanaf 2022 een sterke stijging in aantallen residentiele casuïstiek (jeugdhulp met verblijf). Dit levert ook een sterke stijging in kosten op. Het CJG heeft hier beperkt invloed op, gezien hier vaak jeugdrechtsmaatregelen aan ten grondslag liggen. Op dit moment is het nog te vroeg om te kunnen zeggen hoe zich dit ontwikkeld in 2023 en verder, omdat het vaak complexe langlopende casuïstiek is. De casussen zijn geanalyseerd door gemeente en CJG. We zien geen eenduidige reden voor de toename. We blijven dit nauwlettend volgen en rapporteren hierover bij de volgende bestuursrapportages.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.c Verbinding versterken als dit een positief effect heeft op de kwaliteit, financiën en/of organisatie (MD08).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.c.1 De gerealiseerde integrale werkwijze sociaal domein wordt in 2023 verder doorontwikkeld.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.d We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning (MD10).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.d.1 In 2023 is de sturing op aanbieders vergroot.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

IV.d.2 In 2023 hebben we de gevolgen van de Hervormingsagenda (verwacht in november 2022) voor Veenendaal inzichtelijk gemaakt, en vertalen we de maatregelen die hieruit voortkomen naar lokaal en regionaal niveau.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Wanneer de Hervormingsagenda definitief is, kan deze maatregel worden uitgevoerd.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De Hervormingsagenda is medio mei 2023 nog niet definitief gemaakt door Rijk en VNG. Inmiddels lijkt er op inhoud en financiën landelijk consensus te zijn bereikt. De verwachting is dat in juni bij ALV van de VNG een voorstel ligt. Binnen Veenendaal willen we de bewegingen uit de Hervormingsagenda meenemen in het IBK. Zodra duidelijkheid ontstaat over de Hervormingsagenda kan een verdere vertaling worden gemaakt naar de Veense context.

Thema V: Onderwijs en ontwikkeling

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.a Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.a.1 We geven uitvoering aan het uitvoeringsplan 2021-2024 gericht op de daling van het aantal laaggeletterde inwoners daalt.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

V.a.2. Ieder kind met een ondersteuningsbehoefte krijgt passende ondersteuning om onderwijs te kunnen volgen.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

V.a.3. Alle kinderen van 0-13 jaar kunnen in een IKC een doorlopende leer- en ontwikkelingsplan volgen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De ontwikkelingen in Veenendaal Oost leiden tot een vertraging van de geplande IKC 's . In het tweede kwartaal worden de in het Integraal Huisvestingsplan geplande IKC vormen uitgewerkt.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Zie toelichting bij tijd.

V.a.4. In 2023 starten de kernpartners met de IKC ontwikkeling conform de planning in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2020-2025.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Deze projecten worden in het tweede kwartaal 2023 opgepakt.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Gezien de ontwikkelingen in Veenendaal Oost hebben de IKC projecten vertraging opgelopen. Dit, omdat de IKC projecten samenhangen met de besluitvorming door de raad over Veenendaal Oost en is om die reden vertraagd.

V.a.5. In 2023 wordt de Verordening bekostiging leerlingenvervoer ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.b Verbinding versterken als dit een positief effect heeft op de kwaliteit.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.b.1. Scholen ondersteunen bij de aanpak van coronavertragingen zoals beschreven in het Plan van aanpak NPO Veenendaal.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema VI: Sport

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VI.a Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VI.a.1. Nieuw beleidskader Sport en Bewegen in samenwerking met Stichting Sportservice Veenendaal en sportaanbieders.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

VI.a.2. Uitvoering lokaal Sportakkoord 2020-2022 en borgen van de activiteiten die door corona niet of minder zijn uitgevoerd.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema VII: Cultuur

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VII.a. Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VII.a.1. We werken aan Verhaallijn 1: Een stabiele basis.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

VII.a.2. We werken aan Verhaallijn 2: Cultuur in de wijken.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

VII.a.3. We werken aan Verhaallijn 3: Iedereen doet mee.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

VII.a.4. We werken aan Verhaallijn 4: Jong geleerd, oud gedaan.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

VII.a.5. We werken aan Verhaallijn 5: Het verhaal van Veenendaal.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema VIII: Welzijn

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VIII.a Inwoners willen meer voor en met elkaar doen (MD03) .

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VIII.a.1 Versterken van de sociale basis.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

VIII.a.2 De inzet van vrijwilligers en het sociale netwerk is onderdeel van het normale leven.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VIII.b Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VIII.b.1 Veenendalers nemen verantwoordelijkheid voor eigen zelfredzaamheid en eigen kwetsbaarheid, passend bij de levensfase.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

*Financiële ontwikkelingen Sociale leefomgeving
Bedragen x €1.000*

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten				
4.2A - Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
5.1A - Sportbeleid en activering	23	0	0	0
5.2A - Sportaccommodaties	0	0	0	0
5.3A - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	0	0
6.1B - Samenkracht en burgerparticipatie	-110	0	0	0
6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	202	0	0	0
6.3C - Inkomensregelingen	87	0	0	0
6.3D - Inkomensregelingen	9	0	0	0
6.3E - Inkomensregelingen	2	0	0	0
6.4 - WSW en beschut werk	-69	-107	-132	-165
6.72A - Jeugdhulp begeleiding	469	0	0	0
6.72B - Jeugdhulp behandeling	664	0	0	0
6.72C - Jeugdhulp dagbesteding	334	0	0	0
6.73A - Pleegzorg	358	0	0	0
6.73B - Gezinsgericht	183	0	0	0
6.73C - Jeugdhulp met verblijf overig	221	0	0	0
6.74A - Behandeling GGZ zonder verblijf	833	0	0	0
6.74B - Crisis/LTA/GGZ-verblijf	117	0	0	0
6.74C - Gesloten plaatsing	30	0	0	0
6.82A - Jeugdreclassering	259	0	0	0
6.82B - Jeugdreclassering	30	0	0	0
Totaal Lasten	3.641	-107	-132	-165
Baten				
4.2A - Openbaar basisonderwijs	-5	0	0	0
5.2A - Sportaccommodaties	16	0	0	0
5.3A - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-39	0	0	0
6.1A - Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0
6.2B - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	13	0	0	0
Totaal Baten	-16	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-3.657	107	132	165
Totaal 1e bestuursrapportage	-3.657	107	132	165

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

5.1A - Sportbeleid en activering (nadeel € 23.000)

Voor het schrijven van het Integraal Huisvestingsplan Sport én het nieuwe beleidskader Sport willen we onderzoek laten doen. We hebben aan het Mulier Instituut gevraagd of zij een capaciteitsstudie kunnen uitvoeren. Daarbij wordt gekeken naar het gebruik van binnen- en buitensport. Ook gaat het onderzoek in op het bewegingsonderwijs in Veenendaal. De kosten van dit onderzoek bedragen € 23.000.

6.1B - Samenkracht en burgerparticipatie (voordeel € 110.000)

We zien dat de aanvragen in 2022 voor sociaal-medische indicaties zijn afgenomen. We verwachten dat deze lijn structureel is. Daarom ramen we € 110.000 af op dit budget. Deze afwijking is incidenteel verwerkt in deze bestuursrapportage omdat deze positieve bijstelling ook structureel wordt meegenomen in de kadernota 2024-2027.

6.3 - Inkomensregelingen (nadeel € 98.000)

Sinds september 2022 heeft de minister de mogelijkheid geboden om ruimere normen te hanteren voor het vermogen van de belastingplichtige bij de kwijschelding van de gemeentelijke belastingen. Hierdoor krijgen meer mensen met een laag inkomen en een klein vermogen ook recht op kwijschelding. In Veenendaal gaat het om circa 250 inwoners.

De extra last van afgerond € 98.000,- die de toepassing hiervan veroorzaakt in 2023 brengen we voor het overgrote deel ten laste van de egaliseringsreserve afvalstoffenverwijdering en -verwerking (afgerond € 87.000) en de voorziening riolering (afgerond € 9.000). Vanaf 2024 kunnen we de extra lasten dekken door deze in de tarieven te verwerken. Het deel hondenbelasting (afgerond € 2.000) zal ten laste van de algemene middelen gebracht worden.

6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen, 6.72A - Jeugdhulp begeleiding, 6.72B - Jeugdhulp behandeling, 6.72C - Jeugdhulp dagbesteding, 6.73A - Pleegzorg, 6.73B - Gezinsgericht, 6.73C - Jeugdhulp met verblijf overig, 6.74A - Behandeling GGZ zonder verblijf, 6.74B - Crisis/LTA/GGZ-verblijf, 6.74C - Gesloten plaatsing, 6.82A - Jeugdreclassering, 6.82B - Jeugdreclassering (nadeel € 3.700.000)

Voor de tweedelijns zorg Jeugd verwachten we € 25.500.000 aan uitgaven in 2023. Dit komt door de in 2022 ingezette stijging van kosten op ambulante en zware residentiële jeugdhulp (verblijf) in 2023 naar verwachting aanhoudt. Daarnaast zijn de loon- en prijsstijgingen hoger gebleken dan bij programmabegroting bekend was, door de landelijke ontwikkeling van de inflatie. Ook voorzien we een kostenstijging door frictiekosten in het kader van transformatie bij een landelijk opererende grote zorgaanbieder. Het verschil tussen het bedrag dat is opgenomen in de begroting 2023 bedraagt afgerond € 3.700.000. De kostenontwikkeling jeugd 2023-2027 is ook meegenomen in de kadernota 2024-2027 en daarom worden deze financiële afwijkingen incidenteel verwerkt in deze bestuursrapportage. We kijken in de komende periode naar hoe we de raad verder kunnen informeren over de kostenontwikkeling.

6.4 - WSW en beschut werk (voordeel € 69.000)

In maart 2023 is de evaluatie transitieplan IW4 vastgesteld. Door de verhoging van de rijksbijdrage per WSW-er en de positieve financiële ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering van IW4 is geconcludeerd dat een extra gemeentelijke bijdrage voor een subsidietekort niet meer nodig is. In de afgelopen jaren is een deel van de middelen reeds structureel afgegraamd. De nog gereserveerde extra gemeentelijke middelen vallen nu ook vrij.

Het aantal beschutwerkers in Veenendaal blijft iets achter op de taakstelling vanuit het Rijk. Het Rijk is bezig om de verdeling van de aantallen te herzien. Hierdoor is de kans groot dat Veenendaal op termijn minder beschut werkers toegewezen krijgt met als gevolg minder budget. Verder toont landelijk onderzoek aan dat de landelijke vergoeding voor begeleidingskosten per beschutwerker ontoereikend is. Het is vooralsnog onduidelijk of dit leidt tot een hogere rijksvergoeding per beschutwerker. Voorgesteld wordt om rekening te houden met een extra gemeentelijke bijdrage in de begeleidingskosten van € 3.000 per werker. Afhankelijk van de ontwikkelingen is naar verwachting € 200.000 nodig om nadelige mutaties op te vangen.

Door het vrijvallen van de extra gemeentelijke bijdrage WSW ontstaat er financiële ruimte binnen dit taakveld. In de derde bestuursrapportage 2022 is aangegeven dat in 2023 voorstellen worden gedaan voor een structurele budgetverdeling tussen de taakvelden Begeleide Participatie en Arbeidsparticipatie, waarbij onder andere ook de benodigde personeelscapaciteit wordt betrokken. De (verwachte) groei en facilitering van de doelgroep Baanafpraak in combinatie met het krimpende (Rijks-)budget binnen het taakveld Arbeidsparticipatie geven aanleiding om te komen tot een budgetherverdeling. Voorgesteld wordt om € 250.000,- structureel over te hevelen naar het taakveld Arbeidsparticipatie.

Na verwerking van bovenstaande resteert (in 2024) een voordeel van € 69.000,-.

Baten

4.2A - Openbaar basisonderwijs, 5.2A - Sportaccommodaties, 5.3A - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie, 6.1A - Samenkracht en burgerparticipatie en 6.2B - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (nadeel € 16.000)

Voor het begrotingsjaar 2023 is het huurregister voor een aantal vastgoedobjecten geactualiseerd en is voor 2023 gerekend met een huurindex van 6,5%.

Risico's / ontwikkelingen Sociale Leefomgeving

Wmo en Welzijn

Binnen de Wmo blijft de stijging bij Schoonmaakondersteuning een risico. We zien de eerste maanden van 2023 nog steeds een sterke stijging. Als dit doorzet levert dit een tekort op het Wmo-budget op. De hoogte is nu nog niet te voorspellen.

De voorbereidingen op rijksniveau over de aanpassing van de eigen bijdrage zijn volop gaande. Naar verwachting gaat de nieuwe bijdrageregeling in per 2025. Dit zal invloed hebben op de kosten en de personele krapte bij de aanbieders van Schoonmaakondersteuning. Zodra hier meer duidelijkheid over is zullen we u hierover informeren.

Jeugd

Binnen Jeugd zien we vanaf 2022 een sterke stijging van kosten, die wordt veroorzaakt door stijging van intensiteit op ambulante jeugdhulp en een sterke stijging van residentiele casuïstiek. Het CJG heeft in het bijzonder een beperkte invloed op de sterke ontwikkeling van de stijging residentiele casuïstiek. We houden daarnaast rekening met kosten ten behoeve van een herstelplan van een grote en landelijk opererende zorgaanbieder. Dit maakt dat de verwachting is dat we in 2023 verder doorstijgen naar een kostenniveau van circa € 25.000.000.

We werken aan maatregelen om kosten om te buigen. Een van deze maatregelen is het werken in de proeftuin Kind- en gezinsbescherming. Er bestaat een risico dat de kosten op veiligheid in het preventieve kader hoger uitvallen dan verwacht. Dit heeft te maken met het feit dat we binnen de proeftuin kind- en gezinsbescherming, de inzet van professionals van de externe partijen financieren op basis van maatwerk in het preventieve kader. Vanaf eind 2022 is gebleken dat bij deze gezinnen geen maatregelen in het gedwongen kader noodzakelijk bleken te zijn, waarmee het lijkt dat de kosten van het gedwongen kader verschuiven naar het preventief kader, wat inhoudelijk een gewenste beweging is.

Leerlingenvervoer

De verwachting is dat het budget in 2023 niet volledig wordt benut. In 2023 gaan we van start met projecten waarbij we het zelfstandig reizen verder stimuleren en ondersteunen. Afhankelijk van die resultaten, inclusief de nog onzekere gevolgen van de komst van Al Amana, kan in dit eerste kwartaal nog niet aangegeven worden hoeveel budget wellicht resteert eind 2023.

Minimaregelingen

Op 1 december 2021 is de Veenendaalpas geïntroduceerd als uitvoeringsinstrument van de minimaregelingen. Het bereik van de Veenendaalpas is niet 100%. Het niet-gebruik maken van de Veenendaalpas is soms een bewuste keuze van mensen en soms uit onbekendheid of onvermogen. We zien wel dat het bereik is toegenomen. Door de hoogte van de energietoeslag heeft een deel van de groep die nog niet in beeld was bij de gemeente nu wel de moeite genomen om de pas aan te vragen.

Het aantal inwoners dat een Veenendaalpas heeft is op 1 maart 2023 met 33% toegenomen ten opzichte van 1 januari 2022. We zien dat deze nieuwe groep ook gebruik maakt van andere minimaregelingen. De stijgende kosten als gevolg van het hogere bereik verwachten we vooralsnog binnen het bestaande budget te kunnen opvangen.

Energietoeslag

In 2022 hebben inwoners met een laag inkomen een energietoeslag kunnen aanvragen ter compensatie van de hoge energierekening. Om meer huishoudens te compenseren heeft de gemeente besloten om de inkomensgrens te verhogen van 120% naar 150% van de toepasselijke bijstandsnorm.

Het Rijk heeft besloten om de energietoeslag te verlengen voor 2023. Net als vorig jaar heeft de gemeente beleidsvrijheid om te bepalen hoe zij de energietoeslag precies vormgeeft. Er is besloten om de energietoeslag 2022 met € 500,- te verhogen. Dit betekent dat iedereen die de energietoeslag 2022 heeft ontvangen, voor 1 juli 2023 nogmaals € 500,- krijgt.

Inwoners kunnen vanaf 1 juli 2023 de energietoeslag 2023 aanvragen. Voor aanvragers die ook de energietoeslag 2022 hebben ontvangen bedraagt de toeslag voor 2023 € 800,- per huishouden. Aanvragers die niet eerder energietoeslag hebben ontvangen hebben recht op een energietoeslag van € 1.300,- over 2023. De inkomensnorm voor deze toeslag blijft 150% van de toepasselijke bijstandsnorm met een vermogenstoets voor huishoudens met een inkomen tussen 120% en 150% van de toepasselijke bijstandsnorm.

Het bereik van de energietoeslag 2022 was 96% voor huishoudens met een inkomen tot 120% en 29% voor huishoudens met een inkomen tussen 120% en 150%. Voor de energietoeslag 2023 hebben we in de communicatie extra aandacht voor deze laatste doelgroep.

Inburgering

De verwachting is dat de instroom hoog blijft. Hierop is geanticipeerd door de formatie tijdelijk uit te breiden, hiermee is de verhoogde werkdruk afgenomen. De werkdruk bij budgetbeheer, voor het uitvoeren van financieel ontzorgen van statushouders, blijft hoog. Recent heeft het Rijk besloten om gemeenten meer beleidsvrijheid te geven op dit onderdeel. De komende maanden wordt onderzocht hoe dit instrument beter vorm kan worden gegeven, meer gericht op het bevorderen van financiële zelfredzaamheid.

De wachtlijst bij de grootste taalschool (vanwege personeelstekort) neemt iets af door extra maatregelen vanuit de taalschool zelf. Daarnaast wordt er via kortdurende (taal)trajecten geprobeerd om inburgeraars tot die tijd een zinvolle tijdsbesteding aan te bieden. Dit leidt op de korte termijn tot extra kosten, maar hiermee wordt een zo kort mogelijk taaltraject en zo hoog mogelijk taalniveau bevorderd. Verder wordt onderzocht of de trajecten naar participatie en zelfredzaamheid kan worden verbeterd. In de loop van 2023 zal duidelijk worden hoe het nieuwe traject eruit komt te zien en of dit tot extra kosten leidt.

Schuldhulpverlening

De verwachte toename aan meldingen blijft vooralsnog uit. Wel stijgt het aantal signalen in het kader van vroegsignalering. In 2023 wordt de aanpak armoede en schulden van minister Schouten uitgewerkt. Een eerste ontwikkeling is dat de duur van de wettelijke schuldsanering (Wsnp) is teruggebracht van 36 maanden naar 18 maanden. Dit heeft ook gevolgen voor de lopende trajecten bij gemeenten. Vooralsnog leidt deze ontwikkeling tot onduidelijkheid bij schuldenaren en schuldeisers.

Toeslagenaffaire

Sinds het laatste kwartaal van 2022 melden gedupeerden van de toeslagenaffaire zich voor brede hulp en ondersteuning door de gemeente op talloze uiteenlopende terreinen. In het eerste kwartaal van 2023 wordt hier extra formatie op ingezet en is er een proces uitgewerkt om deze gedupeerden goed en adequaat te helpen.

Ontheemden Oekraïne

Het tweede jaar opvang ontheemden uit Oekraïne is ingegaan en het is de verwachting dat de opvang nog wel 1 tot 2 jaar zal voortduren. Dit is aanleiding om meer inzet te plegen op controle op het recht op leefgeld en actief onderzoek te doen naar de mogelijkheden om aan het werk te gaan. Op basis van een onderzoeksplan wordt iedere ontheemde binnenkort regelmatig gesproken over de feitelijke woonsituatie en mogelijkheden om aan het werk te

gaan. Bovendien wordt onderzocht of de gemeente in 2023 een vorm van inburgering kan aanbieden.

Breed offensief

Op 1 juli 2023 treden de wetswijzigingen uit het wetsvoorstel "Uitvoeren Breed Offensief" in werking. Het Rijk heeft aan gemeenten incidenteel budget toegekend voor de implementatie ervan en structureel budget in de BUIG voor de extra inkomstenvrijlating. Gemeenten ontvangen geen extra middelen voor de verstrekking van ondersteuning bij re-integratie en op de werkvloer. Verder worden gemeenten onder de nieuwe regelgeving verantwoordelijk voor het verstrekken van op het werk gerichte voorzieningen aan werknemers uit de doelgroep loonkostensubsidies. Het gaat daarbij om voorzieningen waar een werkgever niet regulier voor verantwoordelijk is, zoals aangepast vervoer, werkplekaanpassingen en voorzieningen voor werknemers met een visuele of motorische beperking.

Vrijval extra gemeentelijke middelen Wet sociale werkvoorziening (WSW)

In maart 2023 is de evaluatie transitieplan IW4 vastgesteld. Gegeven de verhoging van de rijksbijdrage per WSW-er en de positieve financiële ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering van IW4 is geconcludeerd dat een extra gemeentelijke bijdrage voor een subsidietekort niet meer nodig is. In de afgelopen jaren is een deel van de middelen reeds structureel afgeeraamd. De nog gereserveerde extra gemeentelijke middelen vallen nu ook vrij. Hiermee vallen de gereserveerde extra gemeentelijke middelen vrij. Na verwerking van bovenstaande resteert (in 2024) een voordeel van € 69.000,-.

Beschut werk

Het aantal beschut werkers in Veenendaal blijft iets achter op de taakstelling vanuit het Rijk. Het Rijk is bezig om de verdeling van de aantallen te herzien. Hierdoor is de kans groot dat Veenendaal op termijn minder beschut werkers toegewezen krijgt met als gevolg minder budget. Verder toont landelijk onderzoek aan dat de landelijke vergoeding voor begeleidingskosten per beschut werker ontoereikend is. Het is vooralsnog onduidelijk of dit leidt tot een hogere rijksvergoeding per beschut werker.

Doelgroep arbeidsgehandicapten

De doelgroep arbeidsgehandicapten ontvangt geen uitkering, maar de gemeente is wel verantwoordelijk voor de begeleiding en plaatsing naar een passende plek op de arbeidsmarkt. Daarnaast zijn we belast met het vaststellen, verstrekken en controleren van de loonkostensubsidie. De verwachting is dat de komende jaren deze doelgroep zal uitbreiden. Hierdoor gaan de uitvoeringskosten en programmakosten stijgen.

Programma 4: Burger en Bestuur

Thema I: Dienstverlening (extern)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. De eerstelijns dienstverlening is klant-, service- en oplossingsgericht, waardoor er balans is tussen efficiënte inrichting en klantbeleving.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. Jaarlijks worden balie en telefonie gemeten op bereikbaarheid (telefonie, social media en website), toegankelijkheid (balie, o.a. openingstijden, werken op afspraak), middels een klanttevredenheidsonderzoek.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.a.2. Signalen die voortkomen uit onderzoeken of rechtstreeks van klanten oppakken om de dienstverlening blijvend te optimaliseren.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

I.a.3. Innovatieve service aanbieden aan onze klanten via digitaal loket, de balie en telefonie (particulieren, bedrijven en instellingen). Landelijke ontwikkelingen worden gevolgd zoals e-diensten en wet- en regelgeving op dit gebied.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b. We streven naar steeds meer zelfregie voor de klant om zijn zaken met de gemeente (digitaal) zelf te kunnen regelen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. Meten van gebruik webformulieren.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema II: Burger en samenwerking

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Veenendaal zet zich (ook) in 2023 in voor de verdere ontwikkeling van de regio Foodvalley.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. Veenendaal levert een (ambtelijke) bijdrage aan het in de tweede helft van 2022 en in 2023 binnen de regio invulling geven aan de Regiodeal Foodvalley.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.a.2. Eind 2020 is de geactualiseerde Strategische Agenda Foodvalley 2020 – 2025 vastgesteld. De komende jaren wordt in Triple Helix-verband vormgegeven aan de uitvoering van deze Strategische Agenda. Veenendaal levert hieraan zijn bijdrage.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.a.3. Als onderdeel van de gemeenschappelijke regeling geeft Veenendaal mede invulling aan de overheidsgeleding van de Triple Helix regio Foodvalley (3 O's: overheid, onderwijs, ondernemingen).

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b Veenendaal is een betrouwbare samenwerkingspartner.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1. We geven blijvend invulling aan de scharnierfunctie van Veenendaal in de Regio Foodvalley en tussen de provincies Utrecht en Gelderland.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

II.b.2. We richten ons op Renswoude en Rhenen, maar zeker ook op de andere (buur)gemeenten zoals Ede, Wageningen, Woudenberg en Scherpenzeel.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.c. Adequate sturing en controle ten aanzien van verbonden partijen waarin de gemeente Veenendaal deelneemt.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.c.1. De door de gemeenteraad vastgestelde Kadernota Verbonden partijen wordt gelijk voorgaande jaren ook in 2023 gemonitord en zo nodig geactualiseerd.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Thema III: Veiligheid samenleving

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.a Inwoners en ondernemers voelen zich veilig in de stad, in de wijken en op de bedrijventerreinen en weten hoe ze weerbaar zijn tegen veelvoorkomende criminaliteit, digitale criminaliteit en ondermijnende criminaliteit.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.a.1 Vaststellen van het IVP Heuvelrug 2023-2026 en uitvoering geven aan de activiteiten zoals beschreven in het IVP.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.a.2. Het versterken van en invulling geven aan de samenwerking met ketenpartners, ondernemers en inwoners ter voorkoming van maatschappelijke onrust en diverse vormen van criminaliteit.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.a.3. Samen met ketenpartners acteren en inzet plegen op complexe zorg- en veiligheidsvraagstukken, veiligheidsproblematiek, maatschappelijke onrust of overlast, diverse vormen van criminaliteit en/of rampen en crises.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

III.a.4. Actueel houden, implementeren en toepassen van de wet- en regelgeving binnen het veiligheidsdomein.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

Financiële ontwikkelingen Burger en bestuur
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten				
0.1A - Bestuur	51	29	14	14
0.1B - Bestuur	26	19	5	5
0.2 - Burgerzaken	63	0	0	0
1.1B - Crisisbeheersing en Brandweer	0	0	0	0
Totaal Lasten	139	47	19	19
Baten				
0.1B - Bestuur	25	32	32	32
Totaal Baten	25	32	32	32
Saldo van baten en lasten	-114	-15	13	13
Onttrekkingen				
0.10D - Mutaties reserves Burger en Bestuur	63	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	63	0	0	0
Saldo mutaties reserves	63	0	0	0
Totaal 1e bestuursrapportage	-51	-15	13	13

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

Bestuur (nadeel € 77.000)

De budgetten voor de gemeenteraad dienen per saldo in 2023 met € 51.000 verhoogt te worden. Het gaat o.a. om de aanpassing voor de vergoedingen van de raadsleden op grond van de CAO, ophoging van de accountantskosten op basis van contractuele afspraken en extra modules NotuBiz. Deze ontwikkelingen hebben ook structurele consequenties. Voor 2024 zijn deze kosten ingeschat op € 29.000 en in 2025 € 14.000.

Het budget voor de salarislasten voor de burgemeester en wethouders wordt in deze rapportage aangepast aan de meest recente circulaire vanuit Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. En daarnaast is het budget voor de pensioenen voor de wethouders geactualiseerd op basis van recente actuariële berekeningen. Per saldo leidt dit tot een verhoging van de budgetten in 2023 met € 26.000, in 2024 € 19.000 en vanaf 2025 met € 5.000.

Burgerzaken (nadeel 63.000)

De kosten voor de organisatie van verkiezingen zijn de laatste jaren flink gestegen. De oorzaken hiervoor zijn hogere kosten i.v.m. toegankelijkheid, huur locaties, vergoedingen stembureauleden, kosten derden. Voor 2023 bedragen de kosten € 200.000, wel is een ophoging van het budget noodzakelijk van afgerond € 63.000. Dit bedrag wordt gedekt uit de egalisatiereserve verkiezingen.

Baten

Bestuur (voordeel € 25.000)

Voor de dekking van de hogere pensioenen vindt een onttrekking plaats uit de voorziening pensioenverplichting voormalige wethouders van € 25.000 in 2023 en structureel € 32.000 vanaf 2024.

Reservemutaties

Onttrekking egalisatiereserve verkiezingen (voordeel € 63.000)

Zie toelichting bij het taakveld burgerzaken.

Risico's / ontwikkelingen Burger en Bestuur

Verkiezingen

Op basis van de werkelijke kosten van de laatst gehouden verkiezingen is het de verwachting dat het structureel beschikbare budget en de nog beschikbare middelen in de egaliseriereserve verkiezingen vanaf 2024 niet toereikend zullen zijn. We zullen dit nader analyseren en u in een volgend P&C-document hierover informeren.

Opvang Oekraïense ontheemden

De gemeentelijke opvang van Oekraïense ontheemden is onlangs uitgebreid met 1 locatie, die deels als doorstroomlocatie voor Oekraïners uit sommige gastgezinnen fungeert. Totaal (gemeentelijke- en particuliere opvang) worden in Veenendaal nu 207 personen opgevangen. De financiering van de opvangkosten voor de opvang van Oekraïners is ook in het nieuwe jaar gecontinueerd. Deze financiering voorziet tot dusver in de door de gemeente gemaakte kosten van opvang, leefgeld, ambtelijke inzet, e.d..

Crisisnoodopvang

De crisisnoodopvang voor asielzoekende personen op de Wageningse laan wordt tot in ieder geval 1 juli 2023 voortgezet en het college houdt rekening met een verlenging tot begin januari 2024. Een voorwaarde van het college is dat bij een verlenging tot begin januari 2024 de leefbaarheid in de opvang verbeterd wordt. Daartoe zijn de mogelijkheden voor verbeteringen in de accommodatie in kaart gebracht. Gedurende de genoemde periode blijft de Veiligheidsregio Utrecht met personele ondersteuning op de locatie betrokken bij de opvang in Veenendaal.

De opvangkosten, die door de VRU en de gemeente worden gemaakt, worden gedeclareerd bij het COA, zodat deze opvang kostendekkend verloopt.

Transitieperiode

Nu de crisisfase voor de opvang voorbij is, heeft het Rijk besloten om de coördinatie van de opvang van de diverse doelgroepen gedurende dit jaar over te hevelen naar de Provinciale Regietafels (PRT) in plaats van de veiligheidsregio's. Door de PRT van de provincie Utrecht wordt de opvangtaakstelling voor alle doelgroepen momenteel middels het 'Plan Utrecht' vertaald naar lokaal niveau.

De opvang wordt door de aanstaande Spreidingswet een structurele taak voor de gemeente. Hiervoor is binnen de gemeentelijke organisatie een programmamanager aangesteld, die onder meer functioneert als aanspreekpunt voor de PRT en als coördinator van de opvang binnen de gemeentelijke organisatie.

Programma 5: Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Thema I: Treasury

Voortgang doelen

Dit thema uit het begrotingsprogramma heeft geen doelstellingen uit de doelenboom.

Thema II: OZB en belasting overige

Voortgang doelen

Dit thema uit het begrotingsprogramma heeft geen doelstellingen uit de doelenboom.

Thema III: Uitkeringen gemeentefonds en algemeen

Voortgang doelen

Dit thema uit het begrotingsprogramma heeft geen doelstellingen uit de doelenboom.

Financiële ontwikkelingen Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten				
0.61 - OZB-woningen	634	0	0	0
0.8 - Overige baten en lasten	0	0	0	9
Totaal Lasten	634	0	0	9
Baten				
0.5 - Treasury	51	0	0	0
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-456	-135	-140	-148
Totaal Baten	-405	-135	-140	-148
Saldo van baten en lasten	-1.039	-135	-140	-157
Totaal 1e bestuursrapportage	-1.039	-135	-140	-157

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

0.61 OZB-woningen (nadeel € 634.000)

Incidenteel wordt het bedrag voor de uitvoering van de WOZ verhoogd met € 634.000. De reden hiervan is hoofdzakelijk dat er een enorme toename is van het aantal bezwaar- en beroepschriften door de stijging van de WOZ-waarden woningen. Dit leidt tot aanzienlijk hogere uitvoeringskosten. Ongeveer helft van de WOZ bezwaren zijn ingediend door No Cure No Pay-bedrijven. De bezwaren van No Cure No Pay-bedrijven worden vaker ongegrond verklaard dan de bezwaren ingediend door particulieren. De afhandelkosten van No Cure No Pay-bedrijven zijn beduidend hoger dan die van de particulieren. Dit heeft te maken met het toesturen van extra info, het houden van hoorzittingen en het vergoeden van proceskosten in de gevallen dat de WOZ-waarde wordt aangepast. Als de WOZ-waarde € 5.000 wordt aangepast ontvangt het No Cure No Pay-bedrijf ongeveer € 500 proceskostenvergoeding terwijl het de burger een vermindering oplevert van € 3,19. De toename van het aantal bezwaren naar bijna 2.900 vraagt meer capaciteit ten behoeve van het afhandelen en zal ook leiden tot meer proceskostenvergoedingen.

Baten

0.5 Treasury (voordeel € 51.000)

Van de Bank Nederlandse Gemeente is bericht ontvangen over het te ontvangen dividend over het boekjaar 2022. Dit is afgerond € 20.000 hoger dan geraamd. Het dividend wordt binnen het boekjaar 2023 verantwoord. De raming over 2023 wordt aangepast.

In 2023 wordt een borgstellingsprovisie van DEVOG ontvangen. Deze was binnen de exploitatiebegroting niet geraamd. De mutatie bedraagt afgerond € 31.000.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds (nadeel € 456.000)

In de septembercirculaire heeft het Rijk bij het bepalen van de WOZ-waarden rekening gehouden met een waardestijging van 30%. Een verhoging van de WOZ-waarden leidt tot een structureel nadelig effect in de berekening van de algemene uitkering. In deze rapportage verlagen we de algemene uitkering met € 456.000 in 2023, € 135.000 in 2024, € 140.000 in 2025 en € 148.000,- in 2026.

Risico's / ontwikkelingen Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Kapitaallasten

De ontwikkelingen van de kapitaallasten wordt zoals gebruikelijk integraal meegenomen bij het opstellen van de 2e bestuursrapportage. Daarin zullen zowel de huidige ontwikkelingen als de doorwerking vanuit de Jaarstukken en de gevolgen van de rentestijging worden verwerkt.

Programma 6: Bedrijfsvoering

Thema I: Dienstverlening (intern)

Voortgang doelen

Dit thema uit het begrotingsprogramma heeft geen doelstellingen uit de doelenboom.

Thema II: Security & informatiebeveiliging

Voortgang doelen

Dit thema uit het begrotingsprogramma heeft geen doelstellingen uit de doelenboom.

Thema III: Middelen

Voortgang doelen

Dit thema uit het begrotingsprogramma heeft geen doelstellingen uit de doelenboom.

Thema IV: Advisering en detachering

Voortgang doelen

Dit thema uit het begrotingsprogramma heeft geen doelstellingen uit de doelenboom.

Thema V: Bedrijfsvoering algemeen

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.a. Grip verbeteren op rechtmatigheid van inkopen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.a.1. Aanschaf inkoop- en bestelsysteem.

Tijd (indicator)

Inhoud (indicator)

V.a.2. Implementatie/uitrol binnen de organisatie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Naar verwachting vindt uitrol en implementatie in 2024 plaats.

Inhoud (indicator)

Financiële ontwikkelingen Bedrijfsvoering
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten				
0.4A - Overhead (interne dienstverlening)	230	230	230	230
0.4C - Overhead (interne dienstverlening)	61	61	61	61
0.4J - Overhead (A&A)	0	0	0	0
0.4L - Overhead (P&O)	0	0	0	0
0.4N - Overhead (Vastgoed)	0	0	0	0
0.4P - Overhead (Strategie)	5	2	2	2
0.4Q - Overhead (Belastingen)	72	0	0	0
9.901 - Algemeen Directie	143	116	85	27
9.915 - Algemeen Beleid (MO)	0	0	0	0
9.916 - Algemeen WMO (Loket)	0	0	0	0
Totaal Lasten	510	409	378	320
Baten				
0.4N - Overhead (Vastgoed)	-15	0	0	0
0.4R - Overhead (E&W)	95	95	95	95
0.4T - Overhead (MO)	0	0	0	0
Totaal Baten	80	95	95	95
Saldo van baten en lasten	-430	-314	-283	-225
Onttrekkingen				
0.10F - Mutaties reserves Bedrijfsvoering	143	116	85	27
Totaal Onttrekkingen	143	116	85	27
Saldo mutaties reserves	143	116	85	27
Totaal 1e bestuursrapportage	-287	-198	-198	-198

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

0.4A - Overhead (interne dienstverlening) (nadeel € 230.000)

In afgelopen periode is door de toenemende behoefte aan ICT ondersteuning, een toename te zien in het aantal applicaties en in het aantal gebruikers, wat een groei in licenties en devices veroorzaakt. Tevens is er een toenemende behoefte aan interne en externe gegevensuitwisseling waardoor er steeds meer koppelingen worden gerealiseerd tussen applicaties, hetgeen de complexiteit vergroot en daarmee het beheer steeds intensiever wordt. Dit en het feit dat er steeds meer applicaties als clouddienst worden aangeboden, hebben een toename van de exploitatiekosten voor ICT tot gevolg. Op dit moment is het huidige exploitatiebudget voor ICT niet meer toereikend en in de komen jaren zal deze ontwikkeling zich voortzetten. Voorgesteld wordt het ICT-budget door de groei in licenties structureel met € 230.000 verhogen.

0.4A - Overhead (interne dienstverlening) (nadeel € 61.000)

Jaarlijks vinden er aanbestedingen plaats van facilitaire diensten. Voor de begeleiding hiervan is structureel een budget van € 25.000 nodig. Daarnaast heeft er een nieuwe aanbesteding plaats gevonden inzake de beveiliging van o.a. het gemeentehuis. Het budget was hiervoor al structureel verhoogd in de programmabegroting 2023. De verhoging blijkt niet toereikend te zijn. Het budget wordt structureel verhoogd met € 36.000.

0.4Q - Overhead (Belastingen) (nadeel € 72.000)

Momenteel wordt onderzocht hoe in de nabije toekomst de werkzaamheden rond de belastingen georganiseerd zouden moeten worden. Dit proces wordt intern uitgevoerd met veel betrokken medewerkers. Het traject wordt begeleid door bureau Berenschot. De kosten hiervan bedragen in 2023 minimaal € 72.000.

9.901 - Algemeen Directie (nadeel € 143.000)

Om de kosten van o.a. garantietoelagen te kunnen blijven dekken wordt het budget aangepast (en verrekend met de reserve Bedrijfsvoering) met afgerond € 143.000 voor 2023, € 116.000 voor 2024, € 85.200 voor 2025 en € 27.400 voor 2026.

Baten

0.4N - Overhead (Vastgoed) (nadeel € 15.000)

Vanaf 2023 zijn er nieuwe huurders (Stichting De Opbouw) in het gemeentehuis en de huuropbrengst, ad € 20.000 is lager dan begroot. Daarnaast is voor begrotingsjaar 2023 het huurregister geactualiseerd en is voor 2023 gerekend met een huurindex van 6,5%.

0.4R - Overhead (E&W) (voordeel € 95.000)

De gemeente Veenendaal voert voor de gemeenten Rhenen en Renswoude diverse taken uit op het vlak van Werk en Inkomen. De afspraken hierover liggen vast in een dienstverleningsovereenkomst. Het door Rhenen en Renswoude te betalen tarief wordt jaarlijks geïndexeerd. Als gevolg van de (sterk) gestegen lonen en energieprijzen is sprake van een hogere indexering dan waarmee in onze begroting rekening was gehouden. Het budget voor de dienstverlening wordt verhoogd met € 95.000 (structureel).

Reservemutaties

Reserve bedrijfsvoering (voordeel € 142.500)

Zie de toelichting over de kosten van Toeslagen bij 9.901 - Algemeen directie.

Risico's / ontwikkelingen Bedrijfsvoering

N.v.t.

Voortgang risico's

Voortgang risico's

Voor de 1e bestuursrapportage 2023 zijn de gemeentelijke risico's weer geactualiseerd. In de toelichting van tabel 2 vindt u informatie over de risico's en de voortgang van de genomen beheersmaatregelen en andere ontwikkelingen. Peildatum van deze risico's is 1 mei 2023.

De omvang van een risico wordt berekend op basis van:

1. Kans
2. Gevolg

Kans		Score kans	Gevolg	Score Gevolg
< 10 jaar	10%	1	X < € 50.000	1
5 jaar < x < 10 jaar	30%	2	€ 50.000 < x < € 200.000	2
2 jaar < x < 5 jaar	50%	3	€ 200.000 < x < € 500.000	3
1 jaar < x < 2 jaar	70%	4	€ 500.000 < x < € 1.000.000	4
X > 1 jaar	90%	5	X > 1.000.000	5

De risicoscore wordt als volgt berekend:

Een risico dat zich 1 maal in de 3 jaar kan voordoen met een gevolg van € 250.000 krijgt voor kans een 3 en voor gevolg een 3 en scoort dus $3 \times 3 = 9$.

Een risico dat zich 1 maal in de 2 jaar kan voordoen met een gevolg van € 600.000 krijgt voor kans een 4 en voor gevolg een 4 en scoort dus $4 \times 4 = 16$.

In de hiernavolgende tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste gemeentelijke risico's. Het betreft de 10 grootste risico's. De risico's zijn extern van karakter. Het betreft een totaalbedrag van € 11,8 miljoen aan incidentele risico's. De structurele risico's bedragen €10,8 miljoen.

Top 10 risico's (in miljoenen euro's)				
Omschrijving risico (omschrijving beheersmaatregel)	Effect	Kans	BSc	NSc
Daling inkomsten uit het gemeentefonds als gevolg van een nieuwe financieringssysteem vanaf 2026 en de terugval van de rijksvergoeding van 2025 naar 2026 met ruim € 10 miljoen (monitoring ontwikkelingen rijksoverheid, gemeentefonds en lobby VNG).	€ 10,0 (s)	50%	20	16
Onvoldoende beschikking over kwalitatief en kwantitatief personeel (Strategische personeelsplanning – Monitoring budget loonkosten – werving op basis van toekomstige talenten).	€ 2,5 (i)	90%	25	25
Hogere kostenstijgingen investeringen MIP door stijging inflatie en gevolgen van de oorlog in Oekraïne. (Doorberekenen prijsstijgingen waar mogelijk).	€ 2,0 (i)	90%	25	25
DEVOG:1. Extra kosten door hoge inflatie; 2. Extra kosten vanwege congestie van het landelijke en regionale elektriciteitsnetwerk (Doorberekenen kostenstijgingen in de aansluitbijdragen en tarieven).	€ 0,8 (i)	90%	20	20
Aantrekken van leningen wordt als gevolg van de stijging van de rente boven de 2,5% duurder dan geraamd in de begroting (Anticiperen op rentestijging – kasgeldfinanciering toepassen).	€ 2,5 (i)	50%	15	15
Hogere kosten Jeugdzorg (2 maandelijks monitor)	€ 0,8 (s)	70%	16	16
De BUIG-uitkering van het rijk neemt af of de uitkeringslasten stijgen door een toename van het aantal cliënten. (De inzet van re-integratie- en poortwachters-instrumenten waardoor het aantal cliënten wordt beperkt).	€ 0,8 (i)	70%	20	16
Financiële tegenvallers bij gemeenschappelijke regelingen. (Nauwgezet volgen ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen en bijsturen waar mogelijk).	€ 1,0 (i)	70%	16	12
Als gevolg van het stopzetten van de gaslevering door Rusland stijgen de energieprijzen sterk. Vanuit Europa zijn inmiddels maatregelen getroffen om de sterke stijging te verminderen. Maar desondanks kan dit grote gevolgen hebben voor de energierekening van de gemeente en aan de gemeente gelieerde organisaties (monitoring ontwikkelingen).	€ 1,2 (i)	50%	20	15
De invoering van de Omgevingswet is een complex en intensief traject. Daarbij worden diverse risico's onderkend zoals: mogelijke leges derving, veranderende samenwerking met derden, onzekerheid over de te verwachten kosten, software aanpassingen en nieuwe juridische procedures. Inmiddels is bekend dat 1 januari 2024 de nieuwe wet ingaat. (Projectgroep bereid de invoering van de Omgevingswet voor).	€ 1,0 (i)	50%	12	12

Als we deze tabel vergelijken met de tabel in de begroting 2023 valt op dat het risico hogere kosten cao stijging dan gereserveerd uit de top 10 is verdwenen. Inmiddels zijn de cao

onderhandelingen afgerond en zijn er voldoende middelen in de begroting aanwezig om de loonstijging te kunnen dekken.

Daarnaast heeft een bijstelling van het risico met betrekking tot de jeugdzorg plaatsgevonden. Omdat de risico's bij de jeugdzorg aanmerkelijk hoger zijn dan eerder gedacht is hiervoor nu een risicobedrag van € 800.000 opgenomen met een kans van 70%. Er is sprake van een structureel risico.

Het risico DEVO-G (Groenpoort) is in deze rapportage nog wel in de tabel opgenomen omdat de besluitvorming over de aanvullende financiering van € 4,5 miljoen (€ 4 miljoen flexibele faciliteit BNG en € 0,5 miljoen achtergestelde lening) nog niet definitief is afgerond. De planning hiervoor staat op 1 juli 2023.

Tenslotte valt op dat het gemeentefondsrisico nog steeds als een zwaard van Damocles boven de markt hangt. Een structureel risico van € 10 miljoen is met recht fors te noemen in risicotermen.

De beschikbare weerstandscapaciteit wordt voor het belangrijkste deel gevoed door de algemene reserve met een bedrag van € 31,6 miljoen (incidenteel). Ook de onbenutte belastingcapaciteit is met € 6,8 miljoen structureel een belangrijke bron voor de weerstandscapaciteit. Doordat er sprake is van een structurele post is deze post belangrijker dan hij zo op het eerste gezicht oogt in vergelijking met de algemene reserve. Onvoorziene uitgaven € 140.000 (structureel), de stille reserves € 1 miljoen (incidenteel) en het vrij aanwendbaar deel van de bestemmingsreserves € 1 miljoen (incidenteel) dragen voor een veel geringer deel bij aan de gemeentelijke weerstandscapaciteit.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Bedrag in €
Algemene Reserve (stand na 3e bestuursrapportage 2022)	31.600.000
Onbenutte belastingcapaciteit OZB	6.800.000
Onvoorzien	140.000
Stille reserves	1.000.000
Vrij aanwendbaar deel bestemmingsreserves	1.000.000
Totaal	40.540.000

Wat ons verder zorgen baart is dat de structurele risico's momenteel uitkomen op € 10,8 miljoen terwijl er maar voor afgerond € 7 miljoen aan structureel weerstandscapaciteit aanwezig is. Jaarlijks dient er dan € 3,8 miljoen te worden bijgelegd vanuit de incidentele weerstandscapaciteit. In een dergelijk scenario bereikt de algemene reserve snel haar ondergrens van € 16,5 miljoen.

Door een daling van de totale risico omvang van € 66 miljoen naar € 62 miljoen en een stijging van de weerstandscapaciteit naar € 40,5 (was € 39,6 miljoen), exclusief het resultaat van deze bestuur rapportage, bedraagt de ratio op basis van een voorlopige berekening 2,4 (2,2 bij de begroting 2023). Deze ratio is dan gebaseerd op een weerstandscapaciteit van € 40,5 miljoen en een risicobedrag van € 16,8 miljoen bij een zekerheid van 90% (volgens de bestaande gemeentelijke risicomanagement methode).

Als we het resultaat van deze bestuursrapportage van afgerond - € 5 miljoen betrekken in de berekening krijgen we een veel slechter beeld. In dat geval komt de ratio uit op 2,1 (€ 40,5 miljoen - € 5 miljoen = € 35,5 miljoen / € 16,8 miljoen). Er is in dat geval geen sprake van een stijging van de ratio naar 2,4 maar een daling van de ratio naar 2,1. Deze ontwikkeling geeft wel een veel realistischer beeld van de huidige werkelijkheid.

In de termen van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement is de waardering gelijk gebleven met de kwalificatie goed. Het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement geeft zowel aan het cijfer 2,4 als ook aan het cijfer 2,1 de classificatie 'goed' (> 2,0 = goed). Dit was ook goed in de begroting 2023.

Bijlagen

Bijlage 1: Budgettair neutrale mutaties
Bedragen x €1.000

BN Mutaties	Raming 2023 budgetneutraal	Raming 2024 budgetneutraal	Raming 2025 budgetneutraal	Raming 2026 budgetneutraal
Lasten				
0.1A - Bestuur	-51	-51	-51	-51
0.1B - Bestuur	-13	-13	-13	-13
0.1C - Bestuur	23	0	0	0
0.3A - Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0
0.4A - Overhead (interne dienstverlening)	90	168	168	168
0.4C - Overhead (interne dienstverlening)	527	349	236	236
0.4D - Overhead (I&A)	-2	-2	-2	-2
0.4E - Overhead (I&A)	-25	-25	-25	-25
0.4G - Overhead (Juridische zaken)	78	0	0	0
0.4J - Overhead (A&A)	30	0	0	0
0.4L - Overhead (P&O)	-13	-13	-13	-13
0.4N - Overhead (Vastgoed)	27	19	12	12
0.5 - Treasury	0	0	0	0
0.61 - OZB-woningen	113	113	113	113
0.62 - OZB niet-woningen	-113	-113	-113	-113
0.8 - Overige baten en lasten	-2.707	8	454	2.975
1.1B - Crisisbeheersing en Brandweer	47	34	25	25
1.2 - Openbare orde en veiligheid	45	45	25	25
2.1A - Verkeer en vervoer	987	702	556	556
2.1B - Verkeer en vervoer	12	9	8	8
2.1C - Verkeer en vervoer	25	25	25	25
3.1C - Economische ontwikkeling	0	0	0	0
4.2A - Openbaar basisonderwijs	44	44	44	44
5.2A - Sportaccommodaties	7	7	7	7
5.3A - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	11	8	5	5
5.3B - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	108	108	108	108
5.4A - Musea	0	0	4	4
5.7A - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	172	172	272	272
5.7C - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	152	152	152	152
6.1A - Samenkracht en burgerparticipatie	18	14	10	10
6.1D - Samenkracht en burgerparticipatie	4	4	4	4
6.3A - Inkomensregelingen	4	4	4	4
6.4 - WSW en beschut werk	-250	-250	-250	-250
6.5A - Arbeidsparticipatie	107	90	61	41
6.5B - Arbeidsparticipatie	250	250	250	250
6.6A - Maatwerk-voorzieningen (WMO)	0	0	0	-2.301
7.2A - Riolering	220	220	220	220
7.3A - Afval	106	0	0	0
7.4C - Milieubeheer	0	0	0	0
7.4D - Milieubeheer	252	0	0	0
8.1C - Ruimtelijke Ordening	-68	-68	-68	-68
8.3A - Wonen en bouwen	150	150	150	150
8.3B - Wonen en bouwen	37	39	41	40
8.3D - Wonen en bouwen	-100	-100	-100	-100
9.901 - Algemeen Directie	277	277	177	177
9.914 - Algemeen Bijstand, Reintegratie en Participatie	21	0	0	0
Totaal Lasten	600	2.375	2.496	2.694
Baten				
0.4D - Overhead (I&A)	-2	-2	-2	-2
0.4E - Overhead (I&A)	-25	-25	-25	-25
0.4R - Overhead (E&W)	109	71	42	22

BN Mutaties	Raming 2023 budgetneutraal	Raming 2024 budgetneutraal	Raming 2025 budgetneutraal	Raming 2026 budgetneutraal
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	1.462	1.782	1.951	2.170
0.8 - Overige baten en lasten	-1.745	0	0	0
1.2 - Openbare orde en veiligheid	45	45	25	25
5.3A - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	108	108	108	108
6.5A - Arbeidsparticipatie	23	23	23	23
7.2A - Riolering	224	224	224	224
7.4D - Milieubeheer	252	0	0	0
8.3A - Wonen en bouwen	150	150	150	150
Totaal Baten	600	2.375	2.496	2.694
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

*Bijlage 2: Overzicht structurele mutaties
Bedragen x €1.000*

Exploitatie	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten			
1 Fysieke Leefomgeving	0	0	0
3 Sociale Leefomgeving	-107	-132	-165
4 Burger en Bestuur	47	19	19
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	0	0	9
6 Bedrijfsvoering	409	378	320
Totaal Lasten	349	265	183
Baten			
1 Fysieke Leefomgeving	0	0	0
4 Burger en Bestuur	32	32	32
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	-135	-140	-148
6 Bedrijfsvoering	95	95	95
Totaal Baten	-8	-13	-21
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-356	-278	-204
Onttrekkingen			
6 Bedrijfsvoering	116	85	27
Totaal Onttrekkingen	116	85	27
Mutaties reserves	116	85	27
Gerealiseerd resultaat	-240	-193	-176